

25 ЖОВТНЯ – ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ

Національна спілка художників України – всеукраїнська громадська творча організація професійних митців і мистецтвознавців. Це добровільне творче об'єднання талановитих особистостей – живописців, графіків, скульпторів, майстрів декоративного мистецтва, мистецтвознавців, що генерують нові художні ідеї та проекти, осмислюють і сприяють творенню нашого життя за законами гармонії і краси.

Утворенню Спілки передували різні «громади», об'єднання, угруповання, товариства, вони започаткували своє виникнення ще в першій половині XIX ст. Пожвавлення художнього життя в Україні протягом XIX – початку XX ст., формування регіональних мистецьких шкіл – київської, харківської, одеської (а також львівської та закарпатської), відкриття 1917 р. **Української академії мистецтв** (згодом **Київського художнього інституту**, тепер **НАОМА**) як вищого українського навчального художнього закладу – це передумови консолідації митців у єдиній творчій організації.

Первинна назва – *Спілка радянських художників України (СРХУ)*, потім – *Спілка художників України (СХУ)*.

1933 року – у Харкові створили оргкомітет, який підготував створення СРХУ (1938). 27 жовтня 1938 р. – на I з'їзді художників УРСР створено *Спілку радянських художників України*, яка увійшла до складу Спілки художників СРСР.

7 вересня 1939 року РНК УРСР затвердив Статут Спілки радянських художників України. Статут визначав статус спілки, як добровільної організації, що об'єднує на

території УРСР працівників образотворчого мистецтва (живописців, графіків, скульпторів, художників театру, народних художніх майстрів), а також осіб, що ведуть науково-дослідну і критичну роботу в цій галузі, її мету – «об'єднання радянських працівників образотворчого мистецтва для активної участі у соціалістичному будівництві, у сприянні зміцненню Радянського Союзу та комуністичному вихованні трудящих мас».

Статус національної було присвоєно у 1998 р. та перейменовано на Національну спілку художників України.

На 1 січня 1983 СХУ об'єднувала 18 обласних організацій із загальною кількістю 2135 членів, сьогодні організація налічує 4330 спілчан, зокрема й громадян інших держав. У складі НСХУ – 79 народних художників, 109 заслужених діячів мистецтв України, 237 заслужених художників України, 41 лауреат Національної премії України ім. Т.Шевченка, а також дійсні члени та члени-кореспонденти Академії мистецтв України. До Спілки входять всесвітньовідомі мистецькі центри – Петриківка (декоративний розпис), Косів (різьблення, кераміка, вишивка), Львів (художнє скло, кераміка), Опішня (кераміка, ткацтво, вишивка).

До структури НСХУ входить 33 обласні, міські та регіональні організації, в тому числі Київська та Севастопольська організації.

Діяльність НСХУ спрямовано на відродження, утвердження та розвиток усіх різновидів українського мистецтва як невіддільної складової частини світової культури. Спілка проводить конференції, загальнонаціональні, персональні, інноваційні виставки, трієнале. Мистці беруть участь у найпрестижніших світових акціях і форумах. Спільно з Міністерством культури та мистецтв України засновано премії імені Катерини Білокур, Михайла Дерегуса.

Іншою важливою сферою діяльності НСХУ є консолідація усіх творчих сил, формування мистецького середовища, забезпечення свободи творчості, сприяння професійному зростанню і соціальний захист її членів. З ініціативи творчих спілок ухвалено Закони України «Про професійних творчих працівників і творчі спілки» та інші урядові документи. Указом Президента України встановлено професійне свято – День художника.

Від 1991 НСХУ видає щоквартальний ілюстрований журнал «Образотворче мистецтво». У ньому висвітлюється сучасний стан і спрямування, історія, теорія,

методологія, естетика, художня освіта, практика, загальна інформація про образотворче мистецтво України.

НСХУ має добру матеріальну базу – художні підприємства, будинки творчості і відпочинку, виставкові площі, видавничі та поліграфічні засоби, майстерні художників тощо.

Джерело: *Сайт Вікіпедія: вільна енциклопедія*